

N°. 37.

Pirndeena 9. (21.) September

1868.

Rahditajs.

Cefschemmes sinas. No Nihgas: likkumi lohpu aistahwefchanas beedribat, — Kursemmes gubernators no gubernatora amunata atlaisst, No Warschawas: dumpineekt beedrojusches. No Kostomas: jauna luteriska basniza buhweta.

Ahsemmes sinas. No Wahsemmes: wiffi seemelneekt wehl naw sabedrojusches. No Chstreiku walstas: laudis nemeerigt un tibbeles ar jaunu likkumu eewefchanu. No Italias: wiffa semme nemeeriga. No Franzijas: keisera Napoleona gohda-trehtlis naw brohfsch. No Englanbes: tibbeles Australija un Ibru-semme. No Japanas tarra-un nemeera-sinas, No Amerikas: nemeers un karfch ar Indlanescheem.

Zittas jaunas sinas. No Widsemmes: pahf scha gadda plawfchanu. No Drenburgas: tur wassara bijuse slappa un aufsta.

Suns par bahriau apgabneeku. Pehsteris un Eschautste. Korah-difchana. Grachmatu sinas. Ubeles-sinas.

Pelikkuma. Labbas un kaunas deenas. Pahf slappu semmi un ka to warf faufu taifst. Laure un Swilpis. Runna.

Cefschemmes sinas.

No Nihgas. Widsemmes gubernijas awises lassam tohs no Pehterburgas lohpu-aistahwefchanas beedribas presidenta, general-adjutanta firsta Suworowa muhsu gubernijas walbineklam peesuh-titus, pehz walstis eefschigu buhfschanu ministera padohma no beedribas islaistus un us walstis likkumeem dibbinatus preefchrastus jeb likkumus par lohpu-aistahwefchanu, — fo Widsemmes gubernijas wald. wiffieem par wehra-nemfschanu isfluddinajuse. Schee likkumi stann ta: 1) Irr aisleegts pee darba likt tahdus lohpus, pee kurreem slaidri warr redseht, ka tee flinmi, kas frohpli, lam wainas pee meefas, woi kas tibbt. 2) Irr aisleegts lohpus sft ar zeeteem un offeem rikseem (rungahm, ahkeem u.), bet pawiffam irr aisleegts, teem pa galwu un pa wehderu sft. 3) Irr aisleegts smaggas ta lohpu spehram nepanefamas, woi jaur sfttu zektu neparwefkamas nastas us-

fraut. 4) Nemeenam naw wehlehts, pilssehta ahtri woi lehfscheem braukt, lai buht' ar tuffcheem wahgeem, woi kad arr brauzeji eefschä, ihpafchi, kad arri naw zits kahds smaggums lihds. 5) Irr aisleegts, sirgu ar walgu ais kalla pee preefscheja wesuma peeseet, kad tam fawes wesums palkata, fo tit knappi jauda wilkt. 6) Naw wehlehts, tekus un zittus sibkus lohpus tahda wihsä wesumds eekraut, ka teem fahpes jazeesch, ka p. pr., weenu lohpu kraut us ohtra, ta ka galwa us semmi karrajahs, woi pee ratteem danfahs un weddejam aisleegts, pascham sehdeht lohpeem wirsu. 7) Tahdu sem juhga pakrituschu sirgu nebuhs ar fitteeneem ar pahtagu speest augfcha zeltees, bet kad to ar rohlahm newarr uszelt, buhs pawiffam isjuhgt. 8) Pawiffam irr aisleegta wifada lohpu mohzifchana woi nescheliga lohpfchana un rikloschana. — Wiffieem polizejneekseem peekohdinahts, nomohda buht, ka schee likkumi netiktu pahrfahpti un teem jaeet palibga teem pee lohpu-aistahwefchanas beedribas peederrigeem, kad tee tahdam pahrfahpejam grihb rahdiht, kas tam peenahfahs. — Wainigee janodohd polizejai, lam ar tahdeem jadarra pehz § 29 taiz strahpes ifkand, kas meerafohgeem dohti.

Wehl no Nihgas. Pehterburgas awise „Seemeta paste“ stahsta, ka Kursemmes gubernators, Geheimrats v. Brevern effoht ezelts par walbidama senata teefas beedru un no farweem taggadefeem ammakeem atlaisst.

No Warschawas. Prahlis, nahz mahja! Ta gan jafalka, kad lassa, ka Pohras kahds pahris Pohlu jaunettu eedohmajusches, atal sabedrotees us to: dumpi zelt rielt waldfchana. Waldfchana!

bij sinna tiffuse, la kahda fleppena dumpja beedriba atfal fur frabjotees kohpa un paktat meklejoht arr drijs to usgahja. Utradda, la wiffa ta beedriba libds schim til 8 zilweki bija, ko tublin fanehma zeet. Ne til ween pee scheem apzeetinateem, bet arri pee dauds winnu pasihstameem tiffa wiffas mahjas ismellelas, fur deesgan atraddahs, kas wainu gaischi peerahdija. Wiffas schahs beedribas dibbinatajs bij kahds Warschawas bohdes fullainis, wabrdâ Ludwig Hermann, kas kahdu laiku ahrsennmê bijis un til gudris palizzis, ka nu teitan nehmees fleppenu dumpineeku beedribu dibbinabt. Bet wairak beedrus neeffoht warrejis sadabbuht, ka til septimus ween. Schihs beedribas mehrkis bijis: waldischanas apgahst un republikas eetaifihht. Prozesse ar scheem drijs bij pabeigta. Tee 3 wairak wainigee tiffa karra-teefai nodohhti, kas Hermannis us 20 un abbus zittus us 10 gaddeem pee zeetumneeku darbeem notesaja. Tee 5 zitti dabbuta weeglafu strahpi.

No Rastromas. Rastromâ tiffai 150 Lutte-reeschi dsihwojoht un schai masai draudsitei effoht 14tâ Juli deenâ fawu ihpafschu basnizu eefwehtijis Moskawas draudses wezzafajs mahzitajs Dieckhoff. 26tâ August 1866 schai basnizai lifka grunts-afmini.

Ahrsennmes sinuas.

No Wahysennmes. Lai gan Wahysennmes deenwidneeku walstes arr' wianahm peebeedrotahs, tomehr wehl seemeta puffes walstes paschas itt wiffus naw fabeedrojuschahs. Ta pahrgalwneeze no schahm irr leelerzoga Meklenburg-Schwerina walste. Schahs walstes neredfigais erzogs leedsahs un leedsahs fawu karra-spehtu litt Pruhfchu sinna un zaur to neween pats few leelas ruhpes pataifa, bet arri faweem ofsizeereem leeds gruntigâ karra-ammata eemahzitees un augstakâ gohda-fahrtâ tift, jo winnam tiffai weens pats baraktions effoht. Un tas pats til neweifligs, ka 1866 gaddâ tam 4 mehnefchi wajadsejis, us karru fataisitees, jo tam truhfuschu 500 zeppuru schirmji un winni til tad tiffuschu gattawi us kahjahm, kad zitti seemekneeku karra-pulki jau fenn atfal bijuschu no karra pahrnahfuschu un kasarmes duffejuschu. Arri pawalstneekem tahda buhschana nemas nepatihloht, bet — ko lai darra? Laikam schi erzogs to prettineeka padohmu dabbuta no zittreiseja Hannoveres keh-nina un ta tad abbi schee neredfigee kungi weenâ prahkâ.

No Chstreibu walstes. Lai gan Chstreibu keisers pehz Ungaru wehleschanahs liffahs par winnu keh-ninu krohneteas, tomehr tur arween wehl netruchst stribdini gan pahr scho un par to un warr gan fapraft, ka nekad winneem wiffu neisdarrihs pa prah-teem. Bes Ungareem wehl dauds zittas tautas un tantinas irr ar Chstreibu walsti faweentotas, kurru katrai fawi eeraddumi un kas kahro katra us fawu rohku dsihwoht un fawus ihpafschus liffumus. Ka

tahdâ buhschanâ stribdini nekad newarr beigtees, tas lehti faprohtams. — Bes ta keiseram jo leelas galwas greefchanas un raises ar to jaunnu lifkumu eeweschanu prett pahwesta konfordatu, prohti, tizzibas un fohlas buhschanâ. Tê teescham gruht, jo wiffi bislapi un zitti garrigi wibri stahw us pahwesta puffi un til wiana pawehleschanahm un lifkumeem ween grihb pallausiht. — Bet — Chstreibu semme nestahw wis sem pahwesta laizigas waldischanas, tadeht bislapeem wiffa stihwa prettitureschanahs nefo nepalihds — ja grihb fawu ammatu un gohdu patureht. Dsird, ka pee dascha labba keiseram draudi janemmohht palihgâ, lai warretu fawus jaun'dohtus lifkumus patureht spehâ. To jau warreja dohmabt, ka ta ees un — tizzam, ka wehl us preefchu ilgi zihnischanahs un karroschana netruchts, — jo wezzu dsikli eefaknotu nebuhschanu naw wis til weegli is-nihzinabt un wehl tahdu, kam libds schi til leela warra hijufe.

No Italias. No turrenes nekahdas preeka sinuas nedstid, til to ween daudsina, ka turrenes waldischana stahwoht us wahjahm kahjahm. — Ministeru presidente Menabrea Franzijas waldischanai ratsijis, aisrahdidams us to sinnamu Septembara norunnu, ka, kad Franzija us to pastahw, ka Italiai buhs weenu dakka pahwesta parradu us fewi nemt, Franzijai wajagohht fawus karra-pullus no Rohmas west prohjam. Kad nu schi norunna wehl pastahwoht spehâ un Italia fawu apnemfchanahs peepildohht, tad Franzijai arri wajagohht no fawas puffes to darriht, ko ta apnemusehs un fawus karra-wihrus no turrenes faukt prohjam. To tas effoht leela netaisniba, karra-wihrus wehl tur turreht, kad pahwesta walsts meeru taggad nekas wairs netrauzejoht un Italia pilnigi pahr to galwojoht, ka winna nekam no Italias puffes netauschoht basnizas walsti ais-kahrt jeb tai uskrist. Italias wehstneekam Parihse tiffa no fawas waldischanas usdohhts, Franzuschu waldischanai usspeestees, lai ta to basnizas walsts apfargafschanu weemreis nobeids un t. pr. — Bet pafschu Italeeschu awises arri to fluddina, ka pee winneem katra pilstsehtâ taisotees beedribas, kas riktojtees us atreeschanahs par Italias kaunu, ko pee Mentanas dabbutuschu. Wiffas tahs beedribas faderroht jaunus stiprus zilwekus, fur til dabbutamas, un teem peesalloht gattaweem buht katra lailâ, kad tohs fauktu. Nur tahdas beedribas taisahs, tur naw wis brijnumis, ka Franzuschu negrihb no Rohmas atstahtees; jo kâ tad winni warr sinnaht, moi schahs beedribas netaisahs teescham us pahwesta walsti, fur grihb eekrist, kad til Franzuschu buhs aisgahjuschu. Stahsta, ka tas wiss notesoht ar Garibalda sinnu, jo tas no fawas Kapreas fallas effoht isgahjis un eeschohht us Neapeli un zittur; bet wehlahahs sinuas pahr to stahsta, ka ne-effoht wis ta teefa; Garibaldis wehl ne-effoht nemas kustejees us reisoschanu. — Italeeschu pafschu dauds nenofkahrstoht fawu behdigu

buhfchanu tapeh, ka wianeem wisseem weens mebr-
kis preefchâ, un tas irr tee Franzuschi, lo azzu-gallâ
newarr eeredjeht un no ka labprâht gribbetu walkâ
tikt. Irr tur ministeri wianeem, kâ Natâzzis un
wehl zitti, kas stahw us Franzijas pufsi un lam
labbi patiktu, ka Wiktors Emanuel no waldischa-
nas atfazitohs, warroht buht, ka frohna-prinzis
Humberts tad wairaf darritu Franzijai pa prâhtam.
Kâ prohtams, tad tahs fleppenâs beedribas us to
taifahs, fehmina waldischanu Stalkâ gahst lihbs ar
pahwesta waldischanu un tad republiku eetaifih, pehz
wezzu wezza dumpineelu waddona Mazzina padohma.
Ja Franzija ar sawu warru ween tē nemaisitohs
starpâ, tad jau fenn buhtu israhdijees, kâ ar Ita-
liju paleef.

No Franzijas atkal raksta tã: Kad apdohmigs
zilwels labbi noluhlojâhs us Franzijas darrifcha-
nahm un us kauschu wallodahm, tad tas weegli warr
nomannih, ka, lai gan pats keisers un winna mi-
nisteri un arri paschas awises meeru fluddina, tomehr
wis to ween israhda, ka Franzija bes karrâ newar-
rehs palikt. Winnu awises tik to runnajoht, lo kei-
sers, woi zittas tahs kauschu partejas grihb, bet kas
pateefbu grihbhoht sinnah, tam wajagoh, tapat us
kauschu runnahm noklausitees un kas to prohtoh,
tas arri nomannoht, ka Franzijas meera deenas ef-
foht flaititas. Gemeflis us to effoht Wahzsemme,
ka ta jo deenas leelaka un spehzigata paleefoh un
zaur to Franzijas gohds un warra zittâs semmes
eijoh masumâ. Tã gan fakka; bet leelakais eeme-
lis effoht turpat Franzijâ mellejams, tur laudis been'
pa deenu keiseru majaf parehkina un winna paweh-
leschanas jo masaf gohdâ turr. Keisers jau deesgan ef-
foht isdarbojees sawu gohda-frehflu stiprinaht, bet tas ne-
kâ neisdohdotees zittadi, kâ ar farru; karschs weenigi wehl
warroht winna gohdu un warru glahbt. Bet tas faproh-
tams, ja winsch tai karrâ, lo grihb turreht, paleef par us-
warretaju, tad winnam atkal us kahdu laiku warra
un gohds deesgan, bet ja ne, nu, tad sinnams, ka
jo drihsaf sawu warru un gohda-frehflu saude. Bet
tã tad Franzija to netizzehs, ka winnai wajag pa-
likt par uswarretaju? Sinnams, keisers pats gan
labbâht wehletohs, ka bes karrâ warretu pahrtikt, bet
tã newarreschoht wis, un karschs tik effoht wajia-
dsigs tadeht ween, lai Napoleons warr drohschs pa-
likt sawâ walstibas frehflâ.

No Englandes. No Saunjubras semmes
(Australijâ) brehz atkal pehz paliga. Gan nu ta ne-
latime naw tahda, itt ka tee Maoru laudis Europee-
scheem pee rihles kertohs, ne, nebuht tã. Bet ta
kibbele irr ta, ka tee wezzee eedfihwotaji negrihb wiffi
fautees fewi no sawas eestrahdatas semmes ais-
dsiht un tadeht daschurais balteem usmahzejeem tur-
rahb pretti, kas ar sobhenu rohkâ tohs grihb no sawas
gruntes nodsiht. Un scho prettiturrefchanohs muhsu
Europeeschi nosanz par pahrgalwibu, kas winnu lo-

lonijai effoht par pohstu. Reis kahds senatoris Meh-
buls wahrda bij fazzijis, ka effoht pareisi un gudri,
Australijas negantohs swehrus no sawas weetas ais-
dsiht un starp scheem neganteem mescha-swehreem
effoht tas mescha-zilwels pirmâis. Schee wahrdi
brihnum augligu semmi bij atradduschi pee winnas
semmes kolonisteem. Kolonisti nemm teem wezzeem
eedfihwotajeem semmi nobst un tad wifspirmaf pah
to gahda, ka tohs padfihvus no semmes wirfus warr
isdeldeht. — Lai gan wianeem pascheem irr sawi mi-
lizî un zitti saldati, tomehr arween no schejenes
praffa palihdsibu. Bet par lo? Naw wairs tee laiki,
kad no schejenes karrâ-spehku warr turp fubtiht.
Winnu naw wis tee weenigee laudis pasaulê, lam
muhsu palihdsibas wajaga. Patlabban Indijâ at-
kal masf karschs iszehlees un no teem tur aisfubti-
teem karrâ-wihreem jau ap Sahneem trescha dalka
bij eefirguse ar drubfi. Tã mums eet, ka wiffus
newarram sechloht, lai gahda paschi u. — Leelu
lehrumu Thru-semme isdarroht weens mahzitajs,
kas us platscheem sawus spreddikus fakloht un —
tillai tizzibas eenaidu karrinadams. Winsch sawas
runnâs usteiz Anglu tizzibu un fmahde kattotu tiz-
zibu wisseem dsirdoh un redsoht. Thru-semmes ee-
dsihwotaju leelaka dalka kattoti un tad gan warr fa-
prast, ka tee to nemm gauhschi par launu; un kad
Anglu arr tur netruhest, kas mahzitaju aisstahw,
tad jau nekahds brihnum, tad dsird, ka klawstaji
ikreis fahluschi fautees un fahwuschees lihbs affinim,
neween eewainodamees, bet arri nosaudamees, lamehr
polizeja starpâ mettahs un ar warru schlihra. Gan
jau runnatajs reisahm sobdihts ar zeetuma strahpi,
bet wehl no sawas aplanibas nenostahjotees. Bes
tam Fehneefchi nebuht nenostahjâhs sawus blehau
darbus dsiht. Nupat atkal Kork pilssehtas tuhwmâ
2 leelas seena laudses tihfchi nodedsinajuschî un tad
schur un tur pee wianeem useet karrâ-eerohtschus
faglabhat. Deews sinn, kad schee apmahnitee kau-
timi paliks prahtigaki.

No Japanas. Tur wehl arween farro ta no
ammata nozelta Taikuna draugi ar Mikadofa karrâ-
pulleem un nemaf wehl newarroht fazzih, kâ tas
karsch heigschotees. Sinmas no 26ta Juli stahsta,
ka deenwiddus laudis, Mikadofa karrâ-wihri, 20,000
wibri, uskrittuschî Jeddo pilssehtai, tur tillai 1500
aisstahwetaji ween bijuschî eefschâ; tomehr schee to
leelo pulku tai reisâ gan aisdsinnuschî atpakkaf; bet oh-
trâ deenâ usmahzeji wairaf eefpehjuschi, jo tad pufsi no
Jeddo pilssehtas nodedsinajuschî. Warrenam firstam
Satsumam, kas stahw us Mikadofa pufsi, wezs Tai-
kuna eenaidneets buhdams, arri ne-effoht labbi lai-
mejees; tadeht tas sawus karrâ-pullus atlaidis us
mahjahm. Satsuma parteja Mikadofa wahrda is-
laibuse pawehleschanu, ka buhs nokaut wiffus tohs
Japaneeschus, kas kristigu tizzibu peenehmuschî. Nau-
gaski un Landat pilssehtâs, 15 juhdses no Jeddo,
jau daschi effoht nokauti. — Seemeta pusses firsti

effoht nospreedufchi, pee wiffahm strichdehm par schlich-rejeem peenemt Englandes, Franzijas un Amerikas waldifchanas; un ja schahs walfies to usnemtobs, tad atkal winni no sawas un no Wikado puffes apfohlifchoht to wiffu, to schlichreji speedufchi, riktigi isdarricht un t. pr.

No Amerikas. Sabeedrotu walfiu generalis Grants deenwiddneeku walfstehm fubtijis farra-pulkus, kas lai winnu teefahm palihds likkumu pahrlahpejus sawaldicht. — Lohpu-sehrga tur deenwiddneeku walfstës eijohht wairumâ. — Walfara puffes flajumôs atkal — kâ jau effam sinnojufchi — tee turrenes Indianeefchi eefahlfufchi kibbeletees Kansas walfstë, tã, ka tee generakti Schermans un Scheridans to wairs newarrejufchi panest un islaidufchi schahdu pawehleschanu: „Tapeh, ka tee un tee Indianeefchi tihschâ prahâ eenaidu eefahlfufchi, 20 neapbrunnnotus Kansas walfstës birgerus nokaudami un darridami pee winnu feewahm un behrneem warrasdarbus, kas til breefmigi, ka tohs negribbam tẽ peeminneht, — tapeh, taggad farra-pullam irr usdohts, tohs Kansas walfstë deenwiddus puffë buhdamus Indianeefchus ar warru aisdifcht prohjam no winnu mittekteem un tohs speest, lai isdoht tohs warrasdarritajus. Wiffëem zilwefeem teel aisleehts, ar Indianeefcheem faeetees, woi teem kahdu palihdsibu sneegt, kamehr schi pawehleschana buhs isdarrita.“ — Tad nu, tã Amerikaneefchu awises paschas falka, taggad Kansas walfstë atkal buhschoht flaidra jalts, kam gan mehra uebuhfchoht un fur newainigeem buhschoht wainigajeem lihds jazeefch. Ar teem kaudihm karschs irr tahds, no ka eefahlfumâ newarr wis finnaht, zil leels tas buhs un kahdas grubtibas tas wiffai semmei darrichs. Us generakti Schermanna gan warroht pakantees, ka tas pahraf nedarrifchoht nekã waijadfigs. Tilkai weena leeta tẽ effoht nepanessama un prohiti ta, ka ar teem bruhnajeem farru weddoht, winnu farra-spehfs arween wairaf kauschu pasaudejohht nekã prettineeku tapeh, ka tee prettineeki pahrdauds ismannigi us wiffadu wiltu. Bet daschu reis arr tã effoht, ka baltee atreebdamees pee bruhnajeem jo breefmigatus warra-darbus darroht, nekã schëe pee winneem. — No Kalfornijas raksta farwadu stikkt, israhdidami, zil tur ahtri wiffu warroht isdarricht. Kahdã rihâ agri pulkst. 5, tai zellã no San Juan Newada postes-ratti tilka aplaupitt, prohiti 3000 dollari nonemti. Pulkst. 7 tilka alga isfohlita tam, kas laupitajus isfelmehs; pulkst. 12 sagkt bij rohlã; pulkst. 2 wiffa nauda bij sawã riktigã weetã nodohhta; pulkst. 5 tilka laupitaji noschauti un pulkst. 6 tee tilka aprakti. Tas wifs notikka weenã un tai paschã deenã.

Zittas jamas sinnas.

No Widssemes. Pahrlahschagadda ptaufchanu gan nekãhdas preezigas sinnas, newarr gaidicht, jo wiffi jau sinnam, kahda schi walfara mums bijuse,

fur karstums paschus labbi eefahlfotus kohfus notal-teja, — kã tad tam gan warreja pretti atturretees wahifsch labbibas steebris jeb sahltite? Domehr taggad, kad walfara pee beigahm, daschas sinnas flann zittadakt, ne kã agral. Salka, ka dauds weetas muhsu mihtã Widssemë kaudihm pee-eefchoht gan bads, ja palihdsibu nesneegfchoht; bet effoht arri weetas, fur arri schinni gaddã pilniga Deewa fwehtiba. Effoht appabbali, fur allaschin baggats pehrfona leetus nolijis un tur wifs isdeweess labbi, — patte walfaraja ihsten labba. Bet to arr wiffi leezina, ka labbiba, fur ta kaut zil isdewufehs, effoht ittin labba, dauds labbaka nekã pehrnã gaddã, — tas masums atswerroht daschu gaddu daudsumu. Tapat arri effoht ar feenu. Berrejam wehlat pahrl wiffu dabbuht flaidras sinnas.

No Drenburgas. Turrenes sinnas no Stas August raksta, ka no 2tra August tur seemeta wehifschs effoht fadsinnis til dauds duhmu, ka wifs gais ar teem pilns. Salkoht gan, ka 170 werstes no Drenburgas pee Baschlichreem meschs deggoht; bet to neweens negribboht tizzeht, tapeh, ka pee winneem ildeenas straumehm leetus lihstoht. Wezzakee kaudis newarroht atminneht, kad pee winneem tik aulsta un leetaina walfara bijuse, kã schi. Wiffi tee dahrsaugkt, kam ap scho laiku waijaga gattaweem buht, wehl ne-effoht redsami.

Jannafahs sinnas.

No Berlins. Kreewu Keisers us Pehterburgu atpattat reisodams, kahdas deenas tẽ paliks un Wabelsberg pilli dirlwohs. Pa to laiku turrehs diwas kehina jattes, us furrarm tik printscheem buhs brihw jatteht.

No Darmstattes, 28. Aug. Kreewu semmes Keisers un Keisereene lihds 8. (20.) September paliks Heiligenberg pilli. Us Romer-eseru reisodami schëe augstee weest un Leekfirjene Maria Aleksandrowna kahdas deenas paliks Friedrich-hafen pilsehtã, Wirtembergas kehnihus apmekleht.

No Hamburgas. Tẽ un zittãs aplahrtejas pilsehtã tãs eedshwotaji leelifti fatakahs Pruhfchu kehnihu gohdam sawemt, kad tas nahfs schahs pilsehtas apmekleht.

No Londones. Franzija, Amerika un Dahm semme grihb sawã stappã notaiht, ka weena ohtrã isdohs tohs faundarritajus, kas no weenas semmes ohtrã eebehgufchi. Tilkai tohs ween ne, kas ar wahrdeem noseegufchees prett waldifchanu, ja til ween tee nebuhs bhufchi fleptawt.

No Londones. Tẽ pa Atlantijas kabela sinna nahfufe, ka brihw walfstneeku saldati Kansas daktã ar Indianeefcheem jau kahwufchees, pee ka 4 saldati eewainott un 18 frittufchi. Indianeefchi gan uswarreti, bet pahrl winnu fahdi wehl nesinn.

No Londones, 31. Aug. (12. Septbr.) Kehnineene ar sawem behrneem walfar walfarã pahreisojufe mahjã un nomettufehs Windsorã pilli.

No Madrides. Dauds offizeeri atkal atlaiht no deensta tadeht, ka dohma, tee effoht ar dumpineekem us weenu rohtu. Birgeru gwardu walfstis beest ween staigajohht pa Madrides eelahm.

No Madrides, 29. Aug. Sierra de Monda aprinktã jau dumpineeku bars, kahdi 100 wibri fatakijufchees. — Waldifchanai naudas leelais bads, — trohna deenestneekem newarr lohni aismakfahht.

No Lissabones. No deenwiddus Amerikas tẽ sinnas

nahufchas, ta Peru waltë bijufe breefmiga semmes trih-
zefchana, tas dauds pilsehtas nopohstijufe. Stahdi war-
roht rehlnaht 300 millionus dollaru leelu. — Wehlatas
sunas fakka, ta lihds 30,000 zilweft arri gallu dabbuju-
fchi schinnis breefmas. Arri dauds fuggi fapohstitti.

No Meffkas. Presidents Suarez leezina, ta ne-effoht
teefa ta isdaudfinata suna, ta winsch tahdu dattu Meff-
kas gibboht fabeedrohtahm walstehm pahredoht.

Suns par bahrimm apgahdneefu.

(Stat. Nr. 36.)

Sweeschais wehl teiza: Es esmu dsirdejis, ta muhki
tur no sawa flobstera wehijputtena laika sawus sunnus
istelle, lai melle pehz apmalbijufcheem, lai wiiani tohs
warretu pameeloht un us ihsta zetta nowaddiht. Nu
tad labbi, dohsimees us preefschu!"

Wiffi trihs, sweeschineeks un abbas meitinas, no-
nahza lihds kahdai mahjimat, tur waddoni pa Alpu
kalneem no Murtenas pilsehtas us reisneekem gai-
dija. Labs pulzinsch waddonu pee durwihm bij
fapulzejufchees, stary Inreem arri Niffels bija. Schis
sweeschineekam par waddonu usspeedahs un fohlijahs
winnu west us wiffahm flaitstahm weetahm. „Es
taggad til us tahm trim krahzehm gribbu tift," swe-
schais atbildeja un praffija Niffelam, zil winsch pa-
gehroht. Winsch laikam gan to darrija, dohmamams,
ta meitenes to zellu labbi nesinnaschoht un winnas
arr til tahdu nespehschoht aiseet. „Tittai par 6 fran-
keem to warru darriht," Niffels stalti atbildeja, „jo
zaur to man wiffa deenas pelna garrahm warr eet."
„Lä, tä," sweeschais atbildeja, „mannis deht Jums
nebuhs nelahda aistaweschana; sehee to dauds leh-
taki darra." Niffels mehdidams smejhahs un fazzija:
„Wehleju dauds laimes, bet fargatees, ta kattu ne-
laufchat."

Sweeschais par Niffela isfobbofchanu neko neis-
taiffa, bet praffija brohfasti; daschus kummofus ar
funnam dewa. Bet suns sweesta maifi ne-ehda;
winsch tapehz dufmigs fazzija: „Subfu suns islee-
kabs gaufschi isluttinahs." „Tas naw wis teefa,
zeenigs kungs," Lawise kungam atfazzija, „es gan
sinnu, kapehz Medors to labbi ne-ehd!" „Kapehz
tad winsch nenemm?" sweeschais laipnigi praffija.
„Tapehz —," runnataja nofarka, — „tapehz Me-
dors ne-ehd, ta mehs wehl ne neeka ne-effam baudi-
jufchas." „Al ja, us to nedohmahht nedohmaju, manni
mihki behrni," reisneeks noschehlodams fazzija. Winsch
tuhlin kahdas sweesta-maises ar gallu likka atnest,
dewa abbahm meitenem un funnam. Un redst, Me-
dors tad sahla ehst, kad wiiana fainneezees ehda.

Meitenes ar drohschu zerribu reisneeku wedda pa
kalneem. Un teescham, labbaka waddona arr ne-
wajadseja, ta Medors bija. Pee katras flaitstas wee-
tas, pee katras apbrihnojamas flintes, pee katra gle-
tschera (leddus dihta), kas pa pilnam Schweizu-semme
irr, pee ikatras angsti stahwedamas gannabohdes
winsch palikka stahwoht, zehlahs us pallakas kah-
jahm, flattajahs us saweem waddoneem, un us tah-

leeni prohm, itt ta gribbedams tohs dabbas flai-
stuns rahdiht un tohs isflaidroht. Sweeschais tad
willa sawu gramatu no feschas, lassija tur un tad
arweeni preezigs isfanzahs: „Glufschi rittigi, tas mel-
lais besdibbens, sehe Wetterhorn, (=wehjrags) tur
ta uppite, un tur atkal tahs trihs krahzes, us tur-
ren gribbeju tift. Subfu suns irr gaufschi gudris
lohps."

Behrni ar sawu tehwu tahstaku nebij bijufchi ta
lihds sehahm krahzehm; tapehz bij peekuffufchi, un
preezajahs, ta nu reisu galla likkufchi. Bet reisneeks
tahlat pa Alpu kalneem gribbeja kaphaleht. Un
tad winsch redseja, ta zetta-waddoni bij peekuffufchi,
fazzija us winnahm: „Es wehl tahlat reisofchu,
bet jums nahkfees par gruhti tahlat eet. Sehe arr
irr juhfu pelna; es jums wehl weffelu franku mak-
fahchu, ja juhs sawu sunni dohfeet par waddonu;
gan winsch pee jums wallara us mahju aisees. At-
pubschatees druzin un tad eita pa lehnahm atpaf-
kat." — Meitenes us tam nemas nesinnaja, to at-
bildeht; sweeschneeku negribbeja apkainahht, bet us-
tizzamo sunni arr nepasaudeht. Rohse pehdigi fa-
bihjufees fazzija: „Bet mehs nesinnam, woi Medors
ar Jums weens pats ees." „Kapehz winsch to ne-
darrihs?" reisneeks atbildeja; „paprohwestim, tad gan
redsefim. Bet sinnams, apfohlitu franku jums ag-
rasi newarru doht, kamehr suns wiffu zellu par wad-
donu bijis. Tam warr eekrist prahta, un winsch
pirmä stundä aisskreetu atpallat un tad es buhtu
peekrahpts." Behrni bij ar to arr meerä, un norun-
naja, ta reisneeks norunnatu malku masä mazzina
lai eeleekoht un funnam kallä palarroht.

Meitenes palikka stahwoht un sweeschneeks un Me-
dors gahja tahlat. Medors sawas fainneezees stah-
woht redsedams, lehza pee tahm, nolaisija winnahm
rohkas, rehja un ar asti fitta, itt ta gribbedams faz-
zih: „Palanjatees til atkal us manni, es reisneeku
gan iswaddifchu. Winsch tad reisneekam atkal mu-
dri pa preefschu tezeja, kamehr abbi no meiteau az-
zihm isfudda. Winnahm nu usgahja bailes un
schehlums par sunni; tohs raudaja karstas af-
faras par to, ta sunni lihds bij laidufchas un glu-
fschi behdigas gahja us mahjahm. Meitas to ween
dohmaja, ta Medors wairs atpallat neatnahlfchoht.
Niffels tahm fastappa zetta, kurfch lihds schim ar-
ween us pelnu gaidija. Bet kad sunni neredseja,
tad meitenes isfobboja un dohmaja, ta sweeschneeks
sunni nosahsis.

Par nopelnitu naudu nopitkabs maifi; bet win-
nahm nelahds ehdeens nesmeffeja, kad Medors flahht
nebija.

Wallara preefsch buhdas til pat behdigas sehdeja
us benka, ta toreis, kad tehwu bij paglabbajufchas
semmes-kleppi. Bet us reisu dsirdeja par gabbalu
Medora prohwigu reeschanu; winnas zehlahs aug-
schä, sagaidija sawu sunni un to nobutfoju. Ap

faklu tam schnohrite apseeta, fur abdas mazzichts pakahrts, un tas norunnachts franks eeffchâ.

Bahrtschi atsweenam gabja par waddoneem. Tablti un plafchi wiannas us Alpu kalneem kaphdameem reisneefem bij passhtamas; bet wifswairat wiannu gudra sunna deht. Bitti zekka-waddoni — starp kurreem dauds Deewam schehl rupji un naudas kahrigi zilweti irr — wiannas sahla fkaust.

Abbas mahfas fweeschneelus til ilgi pa Alpu kalneem waddaja, kamehr laiks ween tahwa un zil ween wiannas paspehja. Kad tabltu bij ja-eet, tad paschas palikka mahja un Medors weens pats dewahs us zekku; bet ktru reisu nahza ar algu mahja, kas wiannam us faklu pakahrta mazzina bij eelitta.

Bahr kahdu laizianu bahrenites tildauds bij eefrahjuchas, ka tehvam mellu frustu us kappu warreja list. Sawu masu buhdiau, ar Murtenas pilsfeh-tas palihdsibu istaisija par smuflu istabianu, fur wiannas nu dsihwoja. Labbi behrni sawu tehvu neaismirsa, bet daudfreis wianna kappu apmekleja un ar pufkehlm apgohdinaja. Tehws taf wiannahm labbu gahdneeku un draugu, ustizzamo Medori bij atstahjis pakkata.

Kahds zeetsirdigs Englandeets reiju arr tur nonahza. Medors tam gauſchi patikka; wiasch to gribbeja nopirkt un sohlija 10 mahzia sterlinu (=70 rub. f.). Bet behrni sawu gahdneeku un fargu tam nepahrdewa. Nifnais Nikkels tur kahrt bija; wiasch tibkoja pehz schihs leelas naudas summas un apsohlijahs Englandeescham funni fadabbuht. Bet naudas kahrums Nikkelam deesgan dahrgs bija; funs tam weenu kahju un rohku nifni fakohdis un faplehjis, kadeht wiasch ilgu laifu reisneelus newarreja waddaht. Lawise un Rohse nemas nesinnaja, kadeht Medors Nikkeli eeraudsidams ktru reisi tam sohbus rahdija un faskaites ruhja ween. Nikkels tad lahbedams arween zekku greefa. Bet wiannas pehz gan nomanija, ka Nikkels Medori tahm gribbejis nosagt.

Kahdas deenas pehz tam trihs wihri atnahza pee meitenehm, kurri gluschi breefmigi isflattijahs; wianni arr isliffahs reisneeki buht un pagehreja, lai wiannas weddoht pa kalneem. Wianni tabltu gahjeenu gribbeja usnemt; tadeht meitenes pufszekka jaw palikka atpakkat un dewa wianneem sawu funni par waddonu, dohmadamas, ka funs gan walkara, ka arween jau mahja atnahks. Walkars gan peenahza, bet no Medora nebij neko sinnah.

Nakts uskritta un meitenes gabja sawa istabina gulleht. Rihds pufsnaktei palikka nomohda un arween klauffjahs, woi Medors nesahks reet jeb pee durihm skrahpeht, bet par welti. No behdahm un peekufchanas pehz apgullahs. Wiannas zerreja Medoru rihtu pee kahjahm redseht, bet schi zerriba arr bij wehja. Nihda uszehlschahs apgehrbabs, noturreja sawu rihtaluhgshanu, fur wiannas firnigi Deewu peeluhdsja, lai Wiasch tahm wiannu fargu un apgahd-

neeku atdohtu; tad steidsahs us to weetu, fur Medors reisneelus arween fagaibija; arr sche wianna nebija. No zitteem zekka-waddoneem neweens Medori nesazzija redsejis. Pehz schkelmigais Nikkels ar sawu fasetu kahju nahza klibbodams un meitenehm nifni preezadamees stabstija, ka tee trihs reisneeki Medori nosaggufchi un Englandeescham pahrdewufchi.

Meitenes nu gauſchi behdigas palikka, — nahza us Murtenu atpakkat, negahja wis us mahju, bet us kapsehtu. Tur pee sawa tehwa kappu wiannas firnigi raudaja un isfuhdsjeja sawas behdas. Abbas mahfas us reisu fazzija: „Sa Medors atpakkat ne-nahks, tad mehns arr mirsim, ak zil gan wiasch stipri lauz un gribb atpakkat. Ko gan muhsu tehws fazzitu, ja wiasch sinnatu, kad mums funs irr atnemts! —“ Lawise ar Rohsi ilgi waimanaja, kamehr pehz sawam listenam padewahs. J. Wkn.

(Us preeſchu beigums.)

Pehteris un Tschaukſte.

Tschaukſte. Labriht, Petruschka! Woi nu weenu reis tiffi no saweem Dubbulteem walka? Laikam buhſi kreeti ar reengehm barrojees, jo israhdees labbi apſuttis.

Pehteris. Ko nu apſmeij, brahl! Tahda ta pelna te ka tur. Plezzi deesgan ſubrſt no mantu neſſaſchanas ſchur un tur, no dampfugga un us dampfugga. Til tas weenigs labbums, ka dabbujam ar fawejeem padsihwotees priſchata gaisa; te Nihga pee tahda karstuma, ka ſchowaffar, tibri janofmohk.

Tschaukſte. Teefa gan. Zil es pats iſdeenas ne-efmu errojees pah teem gudreem meistereem, kas muhsu tirgu ta eetaiſhjuſchi, ka paschös ehadamu prezzu tirgös arri ſmirdukus eetaiſhjuſchi.

Pehteris. Kas tee par ſmirdukeem?

Tschaukſte. Nu, woi tad wehl ſkaidrak buhſchu ſtabstih to, to reebjahs peeminneht? Woi tu neredſt, ka pee pascheem uhdens pumpjeem arri meefamee irr kahrt. Tad ta labba patihkama garſcha tur dferroht! Reif peena wesums turpat bij noſtabjees tuhwu, tapehz, ka zittur ruhmes nebija un peedſchris tehwiasch sawu ſilto gan drihs eelaida peena trautä lahda dahmai, kas tur peenu pirta. Woi tas pareiſi?!

Pehteris. Pareiſi nu gan naw bet wifswarretu labbi buht, kad wiſſi laudis mahzetu gohdu praſt. Bet fur to nemſi? Wiſſi eelu ſubri ſmirb nejehdſigi tapehz, ka wiſſur irr kneipes un, kas no kneipes abra nahk, woi tee dauds ko ſinn no gohda un fauna! Smird wiſſur.

Tschaukſte. Atkal tu pee tahm kneipehm. Ne-gribbu par tahm wairs dsirdeht. Runnatum pah to labbaku. Deesgan zitta ko ſchinni waffara effam peedſihwojuſchi.

Pehteris. Labbi, — zitta reifa, taggad jaet pee darba.

Norahdifichana

to 2trā Septembris f. g. islohetu ohtas leeneschanas 5 procentu naudas biletu ar usdewehm, kuras likumi 14ta Februar 1866 wisaugstati apstiprinati. Laffi Mahjas weest Nr. 8, 1866.

Ser.	Bilf.	Winnefte	Ser.	Bilf.	Winnefte	Ser.	Bilf.	Winnefte	Ser.	Bilf.	Winnefte	Ser.	Bilf.	Winnefte	Ser.	Bilf.	Winnefte
N ^o	N ^o	rubl.	N ^o	N ^o	rubl.	N ^o	N ^o	rubl.	N ^o	N ^o	rubl.	N ^o	N ^o	rubl.	N ^o	N ^o	rubl.
53	20	500	3,604	32	500	6,135	14	10,000	11,121	31	500	14,163	43	500	16,799	17	500
98	44	500	3,649	4	500	6,387	48	1,000	11,134	39	500	14,319	18	500	17,380	33	500
157	45	500	3,749	20	500	6,412	4	500	11,324	9	500	14,389	9	500	17,382	36	500
187	28	200,000	3,867	2	500	6,512	3	500	11,470	31	500	14,407	20	500	17,393	4	500
436	7	500	3,910	39	500	6,585	36	40,000	11,633	38	500	14,452	16	10,000	17,445	3	1,000
444	16	500	3,972	5	500	6,707	18	500	11,697	15	500	14,543	44	500	17,473	8	500
497	1	500	4,077	9	500	6,778	2	500	11,744	46	500	14,713	6	500	17,482	18	500
547	4	1,000	4,089	39	500	6,950	26	500	11,751	34	500	14,999	47	8,000	17,523	15	500
552	22	500	4,183	47	500	7,232	28	500	11,935	7	5,000	15,025	17	500	17,666	20	1,000
583	11	5,000	4,295	8	500	7,301	20	500	11,943	21	500	15,050	41	500	17,677	19	500
674	26	500	4,310	10	500	7,667	30	500	12,081	48	500	15,096	48	500	17,682	41	500
695	31	500	4,331	28	500	7,701	11	500	12,125	23	500	15,104	8	500	17,690	30	500
726	13	500	4,398	13	500	7,788	21	500	12,171	22	500	15,108	3	500	17,728	22	500
876	50	500	4,463	12	500	7,873	17	500	12,186	38	500	15,204	22	500	17,753	36	1,000
889	49	1,000	4,464	33	500	8,115	22	500	12,238	21	500	15,210	15	500	17,814	43	500
933	1	500	4,491	19	1,000	8,183	34	500	12,254	16	1,000	15,250	26	500	17,896	27	500
940	17	500	4,520	17	500	8,293	2	500	12,333	50	500	15,283	1	500	18,237	31	500
943	14	500	4,556	28	500	8,561	1	8,000	12,335	50	500	15,286	36	5,000	18,250	29	500
1,030	15	500	4,606	46	500	8,629	3	500	12,340	30	500	15,290	46	500	18,295	44	500
1,042	34	500	4,665	47	500	8,652	26	500	12,343	37	500	15,381	16	500	18,411	27	500
1,092	22	500	4,733	7	500	8,696	9	500	12,405	22	500	15,403	7	75,000	18,483	18	500
1,190	44	500	4,742	29	500	8,887	41	500	12,405	45	500	15,407	15	500	18,509	36	500
1,191	19	1,000	4,776	36	500	8,932	32	1,000	12,550	49	5,000	15,575	28	500	18,518	11	500
1,203	26	500	4,803	4	500	9,013	45	500	12,597	20	5,000	15,635	30	500	18,567	23	500
1,206	20	500	4,832	6	500	9,210	32	1,000	12,675	37	500	15,637	40	500	18,576	3	500
1,369	18	500	4,862	6	500	9,210	17	500	12,791	11	500	15,669	24	500	18,628	13	500
1,448	10	500	4,878	39	500	9,291	4	1,000	12,815	23	5,000	15,722	25	500	18,658	31	500
1,329	37	500	4,879	50	500	9,493	23	500	12,877	5	500	15,792	35	500	18,700	35	500
1,993	28	500	4,920	27	500	9,721	42	10,000	12,883	46	5,000	15,800	3	500	18,753	14	8,000
2,002	48	500	4,949	29	500	9,792	11	500	12,891	47	500	15,927	41	500	18,836	42	500
2,143	49	8,000	5,035	39	500	9,836	16	500	12,922	48	500	15,939	35	500	18,880	32	500
2,211	41	500	5,130	6	500	9,870	20	500	12,933	4	500	15,939	43	500	18,901	3	500
2,241	3	500	5,228	35	500	10,048	41	500	12,980	45	500	15,987	24	500	18,901	39	500
2,295	29	500	5,238	7	500	10,242	30	1,000	13,046	21	500	16,064	6	500	19,148	1	500
2,377	8	500	5,241	40	500	10,284	40	500	13,215	39	500	16,123	34	500	19,157	5	500
2,413	41	500	5,344	14	500	10,299	24	500	13,224	45	500	16,165	28	500	19,177	2	500
2,558	1	1,000	5,349	6	500	10,545	46	500	13,472	43	500	16,169	49	500	19,320	34	500
2,648	23	25,000	5,437	8	500	10,639	44	500	13,571	45	500	16,220	45	500	19,332	3	500
2,674	32	500	5,507	19	500	10,697	49	500	13,639	4	500	16,232	30	500	19,383	5	1,000
2,723	39	500	5,545	48	500	10,772	41	500	13,655	22	500	16,248	37	500	19,410	40	500
2,728	8	5,000	5,546	5	500	10,789	21	500	13,657	38	500	16,341	41	500	19,645	29	500
2,836	11	500	5,575	5	500	10,805	22	500	13,678	36	500	16,375	8	500	19,663	26	500
2,845	13	500	5,613	6	1,000	10,855	32	1,000	13,833	31	500	16,462	15	500	19,720	49	500
2,905	46	500	5,788	42	500	10,940	26	500	13,852	40	500	16,518	1	500	19,725	45	1,000
2,966	44	500	5,842	18	8,000	10,949	13	500	13,886	50	500	16,530	30	500	19,739	10	500
3,018	37	500	5,941	33	500	10,956	37	500	13,948	15	500	16,626	4	500	19,750	45	500
3,056	48	1,000	5,953	41	500	10,970	43	500	13,962	42	500	16,636	31	500	19,792	37	500
3,224	27	500	6,022	6	500	11,084	24	500	13,991	49	1,000	16,674	13	500	19,817	41	500
3,301	3	500	6,035	12	500	11,091	44	500	14,064	12	500	16,698	47	500	19,818	42	500
3,317	40	500	6,098	46	500	11,105	20	500	14,087	6	500	16,753	11	500	19,965	2	500

Kopā 300 winnesti par 600,000 rubleem.

Kuras biletas zaur lohjeschannu atpakaļ nemtas un us preešču wairs nederrehs.

Serias nummuri: 608, 1,477, 2,495, 4,050, 6,711, 7,919, 11,205, 11,771, 13,820, 14,949, 16,554, 17,484, 18,484,
733, 1,969, 2,655, 6,846, 6,837, 8,754, 11,443, 13,024, 14,596, 15,945, 16,678, 17,784, 19,291, 19,941,
1,382, 2,335, 2,672, 5,881, 7,611, 8,850, 11,491, 13,397, 14,760, 16,400, 17,394, 18,268, 19,800.

Grahmatu sīnnas.

Rihgā Ernst Blates drišku-nammā un pee grahmatu-fehjeja Siebert, firgu-eelā, warr dabhuht:

„Infantuziemies Lajka - gromata aba Kalenders uz 1869tu godu, kotram irr 365cas dinas.“

Malka 15 kap. f.

Häcker lungā grahmatu bohde, Rihgā, irr dabhujama fehjāda jauna grahmatu:

Puffku walloda, jeb perschas no katras puffes. Sarakstita no J. Silpaušch. 68 lap. p.

Malka 15 kap. f.

Undeles-sīnnas.

Rihgā, 6. Septbr. Laifs mehjains lēstains.

Linnu-tirgus. Schinnis deenās malkaja par frohna linneem 50 lihsj 60 rub. un par bracka no 44 lihsj 45 rub. par birkawa Bracketas linnu-fehklas - rub. - lap. par muzzu.

Sihla andele. Puhrs lweeschu 4 r. 50 f. lihsj 5 r. - l. rubsu 3 r. 75 f. lihsj 4 r., meeschu 3 rub. lihsj 3 r. 20 l., auju 1 rub. 70 lap. lihsj 75 f., par puhru. Puhrs lweeschu miltu 6 r. - l. rubju miltu 3 r. 25 l. lihsj - lap., meeschu putrainu 5 r. 30 l. lihsj - r. - l. grifku putrainu 4 r. 20 f. lihsj 5 r. - l., auju putrainu 5 r. 20 l., firnu 5 r. 50 f. lihsj - r. - l., kartuppeju 1 r. 80 f. lihsj - r. Poddš sweesta 5 r. - l. lihsj 5 r. 30 l. Muzja fahls: far-kano 6 rub., - l. balta rupja 5 rub. 85 lap. f.malka - rub. - l., af-mena fahls - rub. - lap. - Silkes lajdu muzzā 12 rub. - l., egku muzzā 11 rub. 50 lap.

Rihš 6tu Septbr. pee Rihgas atnaktufchi 1525 fuggi, un atgahjujchi 1428 fuggi.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

No jensures atwehichts.

Rihgā, 6. Septbr. 1866.

Erwählenschenos.

No Arlawas (Erwählen) pagasta waldfchanaš tohp wiſſi tee, pee Arlawas un pee teem ar Arlawa ſawenotcem pagasteem, la: Iwen, Limbuſchen, Bobuſchen, Popraggen, Poprowahlen, Lubben, Dſchen, Puhnen, Saſmaden, Seſlaulen, Tingern un Junzen peeratſitt un ih-paſchi tee ahpupuſ pagasta dſchwodami pagasta-lohjeſſi, kurrei zaur pelniſchanaš neſpehzi bu un zittas gruntes peh, no galwaš naudas waldfchanaš aſaſſi, jeb ſchibš maſfaſchanaš pamafinaht grihb, zaur ſcho uſaizinati, wehlaſt lihbš 20ta September f. g. pee ſchibš pagasta waldfchanaš meldeſes, ar to pamabziſchana, ta pehž ſchi nolita termina newens ar ſawahm peedohſchanaſhm wairš nekibš pekemibš un klaufibš.

Arlawas pagasta waldfchanaš, tanni 12ta Auguſta 1868.

Pag. wezz. A. Graſmann.
[N 1122.] Koch, pag. ſchriwwerš.

Von der Erwählenschen Gemeinde-Verwaltung werden alle die zu Erwahlen und zu den mit Erwahlen vereinigten Gemeinden, als: Iwen, Limbuſchen, Bobuſchen, Popraggen, Poprowahlen, Lubben-Dſchen, Puhnen, Saſmaden, Seſlaulen, Tingern und Junzen bezehneten, hauptſächlich außerhalb der Gemeinden domicilirenden Individuen, welche wegen vorzugewebener Erwerbs-unfähigkeit und anderer Gründe halber von der Zahlung der Abgaben befreit oder dieſe Zahlung ermäßigt ſehen wollen, hienit aufgefordert und angewieſen, ſpäteſtens bis zum 20. September a. o. bei dieſer Gemeinde-Verwaltung ſich zu melden, — mit dem Hinzufügen, daß nach dem angeſetzten Termine Niemand mit ſeinem Anbringen weiter angenommen und gehört werden wird.

Erwählen Gemeinde-Verwaltung, am 12. Auguſt 1868.

Gemeindeälteſter A. Graſmann.
[N 1122.] Koch, Schreiber.

Manš taggadejš dſchwoſkiš atrohdahš Suworowa-eelä, Diehla nammä N 28, weenas treppes augſchä, ee-eſchana no Smilſchä-eelaš. Tašš ſtundäš, kurräš manni warr dabduht runnaht irr no 8 lihbš 10 rihtöš un no 4 lihbš 5 pehžpuſeb.
Dr. med. S. B. Boſſe. 2

Reiſchu-muiſchä Schweleš baſnižäš braudſe tiš 20ta September f. g. pulſt. 10 no rihta ožions noturrehtš, kur 60 ſmaltaš Wažzu aitas (Kammwoll-Mutterſchaaſe) pahredoſchamaš buhš.

Muiſchäš-waldfchana.

Suworowa-eelä N 82 irr mahja lihbš ar gab-balu ſemmes preeſchä kartappetu ſchadſchanaš pahredoſchama. Klahtataš ſinnaš turpat pee ſaim-neekla dabbutamaš.

Pehterburgaš Mr-Rihgä pee Pehtera baſnižäš Iappem ſtarp Laſiſchu- un Nubglaš-eſara-eelaſhm teel lahdš jaunš name ar N 6 apſchmehtš, lihbš ar lelu grunſigabbahu appatſchä rohtlaš pahredohtš. Klahtataš ſinnaš turpat dabbutamaš. 2

Rahdä gohbögä ſamihližä warr par lehtu maſku ſchlohaš-behenuš maſſe un tohrteli nodohš, kur wianuš ne til ween taiš eeratſäš ſchlohaš-ſinnaſchanaš un walwodäš pamabzihtš, bet arri kreetni eerabdihtš, rohtlaš-darbuš ſtrahdab un ar maſchiht-ni ſchuhſt. Sinnaš pahre dabbutamaš leeläžä Kalleja-eelä N 20, ohtä taſchä.

Muiſchänaš no 50 lihbš 80 pahruweeratſhm leeluma ar plahwahm un wiſſu inventarijumu ne taht no Rihgaš, ta ta mahjaš ar ebrdegeem, augtu- un ſaknu-dabiſeem, ſirgu-ſtali un waguſſi piſchſchäš utwimä pahredoſchamaš. Luwalaš ſinnaš pahre to warr dabbut ſchä-Rihgä, leeläžä Kalleja-eelä N 20, appatſchä taſchä. 3

Algeſſerimä ta ar N 144 apſchmeta mahja lihbš ar dabreju pahredoſchama. Sinnaš ſinnaš turpat dabbutamaš. 5

J. C. Schwen

kapparu-, miſſim- un dſelſu-prezzu andele, Rihgä,

leelä Rehnina-eelä N 14, Iſſch-fulle kapparu fabriki un Soppaš-muiſchä damp-dſelſu-fabriki pahredoht:

tohra- un baſnižäš-pulſtenuš zc. no 1—20 puddu ſmaggaš, par puddu 19—20 rubl. f.; pulſtenuš (ſwannaš) preeſchä kapſchtaſhm, fuggeem un ſaimneeziſcham, gabbalä 5 r. 20 f.; iſſchü-, durri- un lohpu-pulſtenuš gabbalä 3/4—2 1/2 r.; dſirnawaš- un fabrikaš-wellbehmu-pannaš, maſchäna-dallaš un wiſſi leelati darbi pehž mudduleem, ta ta arri damp- un uhdens-kräni no wairat ta 10 mahz. eeſchloht, par puddu 19—20 r.; fugga- un enſürü-dſelſes, par puddu 2 r.; ſtangu-dſelſi N 1 un N 2, par puddu 180—190 f.; ſleekſchü-dſelſes 1 1/2, 1 3/4 zell. platt, par puddu 180—190 f.; ſchkeenu-dſelſi preeſchä palkawahm par puddu 180—190 ſap.; □ dſelſi 1 un 1 1/4 z. uš tanti par puddu 180—190 f.; aſiſ no daſchada leeluma, ſartani kallaš par puddu 180—190 f.; wiſſi darbi pehž mudduleem par puddu 2 r. un wairat; drejatas aſiſ ar urbtahm buſſeem no leetäš dſelſes un trikenem no wairat ta 1 1/2 puddeem par puddu 5 r.; appatſch 1/2 puddeem mahz-jinä 15 f.

Manna petrolejuma un lampu bohde,

Rihgä, jaun-eelä, taggad no tašš weetas irr aiſgahjuſe tahtla. Manna kad no daugawaš puffes jaun-eelä eegahja, bij pa labbu puffi bet taggad irr kreifažä puffe, aiš Dohmbaſnižäš gänga, paſchä baſnižäš pagalma muhri eetaiſta. Taggad atfal pee manniš irr leelš krahušm wiſſ-wiſſadu petrolejuma lampu un par wehl lehtatu tirgu ne ta agrat. Luhju pirjejuš arri te jaunä weeta ſawäš waijadſibaš pee manniš eepirli.

C. Höſlinger.

A. Th. Thieſs, Engliſchu magaiſhne, Rihgä

muſat no jauna dabbuta peehſtituſ labbafo engliſchu wahgu-ſedderes-tehraudu, guſſ-ſtahl, briktu-tehraudu un tehraudu preeſchä ſweieſchanaš, engliſchu laltas, ſperaktuš, ſtruhtwiſtkuš, ſahguš un wiſleš.

Wezz, Salazzeš muiſchä teel muiſchäš lauki un weena puſſmuſiſchä no 1868ta godda Surgeem uš renti iſdohti. 3

Labbafohš Pehterburgaš rudſuš

pahredoht kulleš, ta arri pa pohdeem, 2

C. Jaakš, Rihgä.

Kantoris atrohdahš leelä Muſku-eelä Nr. 5, Wolzowa nammä, Dohmaš baſnižat pretti.

Ranta ſumallaš, pee Rihgaš, katreä laitä peht kweſuſ un rudjuš; turpat pahredoht wiſſadus mihnuš. 1

Uš ſenna Weitow-dambja Nr. 15 teel kappuſti u. i. pr. no dabreja leeläš dalkäš uš reiſu pahredoht. 1

Blohmekuſchä, Smiltenes baſnižäš braudſe ta abbeklohtu pahredoſchana iš turrenes aughtlohtu ſchlohaš ſchünni gaddä eeſatſees tai 23ſchä September.

Pulſkartiš-muiſchä — Rihgaš kreieš un Dohleš baſnižäš draudſe, 6 werſtes no ſeklawäš ſtarp Baukkaš un Schenbergaš leeljeſeem — tiš ſawadaš ſaimneeziſbaš pahregröſſiſchanaš pehž pirindeenä tai 16ta Septemberi f. g. lihbš 36 gohwiš un 2 bukti pahredoht.

S. Martiſſohna dſelſu-bohdē

Pehterburgaš Mr-Rihgä, Kalku-eelä N 16. Daru ſinnamu glaſherem un wiſſeem lam lohga-glaſheš irr waijadſigaš, ta eſmu no Biamu-ſemmes leelu partiju baltas lohga-glaſheš dabbutiš, kurräš pahredohtu par puſſbalto glaſchü zennu.

Za iſpahredoſchana

manna leela tuhtu un zittu fabrikaš-prezzu kraſchjumu arweem wehl ſtirt eei uš preeſchü un proſtit prett ſtairu naudu un par lehtu zennu, no ta wehl ihpaſchi teel atlaſtaš

12 1/2 prazentes.

Geo. Ed. Berg. 2

Engliſchu auſchamaš dſijaš

wiſſuwiſſadäš behreweš teel par lehtu zennu pahredohtäš pee Mokra, Kalku-eelä Nr. 5, no Ahrich-gä mahtabi pa labbu rohtu, kur uš durtim ſahtte mohtis uſwahleht. 7

Labbas un kunnas deenas.

(Statt. Nr. 35. Belgiums).

Rahdus desmit mehneschus pehz tam, kad blehscheem galwas nozirta, tas bij tai 19. Mai 1670 gadda, eenahza walfara diwas angstas dahmas lihds ar sullaini Milbenawas mahzitaja muischu un wai-zaja pehz mahzitaja. Mahzitais wedda dahmas pee rittmeistera von Mint kappa, te Pauls bij paglabbahts. Kad winnu paglabbaja, tad ne weens no winna pasihstameem un raddeem nebij flacht, jo Bihlipsis til trescha deena to behdu sinnu atnessa.

No eefahkuma Anna no leelahm firds fahpehm nesinnaja, fur littees; winna staigaja ka pufs miruse apfahrt. Dsihwoht winnai wairs nepatikka. Ar laiku gan firdsehsti palikka lehnaki, bet tas behdu tahyps, kas winnas firdi fremta, tas nemirra wifs. Winnai tas gauschi patikka, ka dsirdeja, ka Pauls effoht ar leelu gohdu paglabbahts un jumprawas ta mihka sahrku smukki puschlojuschas. Saffchu firts lifka diwahn kamparijahm, lai lihki us kappeem pawadda. Kad Anna labbu ween no fawa Paula dsirdeja un redseja, tad winnas firds ta ka apmerinajahs. Winna luhdsa, lai fleplaweem peedohdoh, bet tas newarreja notift, winneem bij jamirst. Anna fazzija: „Tad es par fleplaweem luhg-schu Deewu, lai winsch tohs muhschiga pasufchanu negruhsh.“

Ohtru reis attal Anna lihds ar Paula mahsu us kapehtu aishbrauzaj; abbas nomettahs zellös un luhdsa Deewu, wezzais mahzitais arri fawu zep-puri nonehma un peeluhdsa debbes Tehwu lihds ar winnahm.

Kad faulite laidahs no-eet, tad Anna pazehlahs, panehma smilfschu faju un eefehja affaru flapja lakkata. Misbraukdama winna apschinkoja tahs draudjes nabbagus un tahs jumprawas, kas sahrku til smukki bij puschlojuschas; tad brauzaj prohjam.

Brauzoht Anna palikka dikti flimma. Dewa majoram sinnu, lai steidsahs; bet liflahs, ka Annai til spehka bij, lihds Paula lappam aish-eet. Birms tehms atnahza, jau winnas gars liddinajahs us debbesim pee mihka Paula; tur tohs nstizzigus jaunektus, kas lihds pat nahwei few mihkus turreja, ne weens fleplaws wairs ne-isschfers. Til leela bij Paula mihlestiba, ka wiasch, lai gan tablu nohst bij, tomehr mirdams wehl warreja fawai bruhstei rahditees. Pauls un Anna dsihwohs muhschigi, jo mihlestiba winnus faweenaja. Mihlestiba nemirst — Deews pats irr ta mihlestiba.

Anna wehlejahs, lai winnu Paulas lappam blattu paglabba; kas arri notiffa tai 30. Mai 1670 gadda.

„Pazetees lehnä prahä, zeet mihka dwehshelibt“ ta dseedam fwehtas dseemäs. Bet no scha stabsta lai mahzamees, ka daudreis wehleschanahs, tahs wifs

labbakahs un taifnakahs nepeepildahs. Tapehz lai zeefham lehnä garrä. J. Rosall.

Par flapju semmi un ka to warr faufu taifih.

Ar semmi apfegti grahwu.

Apfegteem grahweem darbs, pa dalkai to uhdeni, kas semmes appafschä sakrahjahs, ka arri deenas-uhdenus, fanemt un prohjam west. Winni daudf labbaki, nekä walkeji grahwu; jo lai gan winni wairak makfa, tad tomehr tee irr lehtati zaur tam, ka winni ruhmi ne-aishnem, pee apstrahdaschanas, un ptaufchanas darbu nekawe, kustoneem un nishnam sahlehmi te naw dsihwokta, grahwu tibrishanas masaf un winni ilgal deen, nekä walkeji grahwu.

Wissu labbakais laifs preefsch apfegtu grahwu darba irr pawaffara, jo tad warr awotus labbat useet un ta semme, ar to grahwu apfegti jeb aish-behrti, par waffaru warr sagulletees; zaur tam teef aishawehts, ka grahwu pildijums ne-aishesse.

Birms apfegtus grahwus taifa, waijag sinnaht, fur semmes gabbals augstaks un fur semmaks; to warr dabbuht sinnaht zaur mehroschanu ar krittumamehru (Nivellir-Instrument.) Zaur tam war sinnaht, zil dsikki tee grahwu katra weeta rohkami, lai uhdens warretu notezzeht. Pehz scha darba waijaga ismekleht, zaur tam tai gabbala flapjums rohdahs. Kad uhdens daudf weetas no semmes abra-nahf, jamekle tas leelafais awots, no ka wifs flapjums zellahs. Pee scha awota tuhlin rohlf grahwu un pilda to ar schaggareem u. t. pr. un aishberr ar semmehm. Kad weens awots til irr, tad ar weenu grahwu warr leelu gabbalu faufu pataijih.

Kad wairak awotu rohdahs, tad preefsch katra grahwis jarohf. Kur tas warr notift, tur schee grahwu kohpa fawellami, ka no winneem weens leelaks teef.

Kad flapjums fleppeni no semmes nahf, ka awotus ne mas newarr useet, tad wissu semmata weeta, fur uhdeni no semmes nahf, ja-usmekle un te leels un dsitfsch grahwis jarohf, kas tad arri peeteef, wissu gabbalu faufu padarriht.

Birms pilditus jeb apfegtus grahwus rohlf un taifa, waijaga par weenu leelu walleju grahwu gab-dahf, kas wissu uhdeni no pilditeem fanemm un aish-wedd. Schis leelais grahwis wissu semmata weeta jarohf. Tad, kad schis grahwis gattaws, pilditi jeb apfegti grahwu jarohf pehz scheem padohmeem:

Pa preefschu ar schuhri nosihme, fur schahdi grahwu huhs rohkami, tad peewedd tahdas leetas, ar to dohma apfegtu grahwu pidiht.

Au teef grahwu paschi rakti, un pee scha darba mett wihsejo labbo semmi us weenu pufsi un ap-pafschajo flitto us ohtru; grahwu peeberroht nahf flitta semmi us appafschu, labba augschä.

Grahwi til schauri jarohf, zil til ween warr, jo zaur tam wianni masaf darba un pilbama prassa.

Dfisseem wiinneem waijag buht 4 pehdu, weenam no ohtra tablu 16 lihds 25 pehdas. Jo flapjals gabbals, jo turwaki grahwi weens pee ohtra rohflami.

Krittumam newaijaga leelam buht; peeteef, kad uhdens til warr notezzeht. Wiffu wairaf tad waijaga masa krittuma, kad grahweem daubd uhdena ja-usaemm un kad appafscheja semme mihssta; leels krittums grahwam dibbenur te israutu un grahwi pa wiffam aiskefjetu.

Pilditeem grahweem nebuhs garreem buht, zittadi wianni newarr istekkas galla wiffu uhdeni fanemt, un zaur tam arri ahtri aiskeffe.

Pilditeem grahweem nebuhs weenam zaur ohtru frusteeem un schlehrsam eet, jo tad wianni arri ahtri aiskeffe.

Tahs paschas wainas deht nebuhs ne weenam pilditam grahwam eefsch ohtra tahda eetezzeht; katram tahdam apfegtam grahwam waijaga fawas istekkas wafteja grahwi.

Ar pildifchanu tad til ja-eeafht, kad grahwi gluschi faufi; zaur tam neween darbs us preefschu eet, bet arri grahwi paschi ilgal leeti derr.

Pildifchana ja-eeafht augfcheja galla; kad appafscheja galla eefahktu, tad ar uhdeni buhtu ja-zihnahs.

Apfegtu grahwu istekkas labbi jakohpj; wifs wairaf kohpschana tur waijadfiga, fur uhdeni pamafam teff, jo kad istekka ar semmehm aisbirft, tad grahwi ahtri aiskeffe. Grahwa istekka aiskraujama laufteem afmeneem; kad tahdu naw, ar meeteem aifittama, lam schlehrfis peenaglojams, lai nefaschlohbahs. Kad meeti fahf puht, tad atkal jauni ja-eesitt.

Grahwu ismeschana isnahf lehtaf, kad ar razzejeem faderr; bet pee pildifchanas buhs fainneeflam pascham flahf buht, jo schis darbs smalki isdarrams.

— Kohfeem un krummeem nebuhs pilditu grahwu turwumâ stahweht, tapehz fa wianni ar fawahm fanehm grahwi ispilda, fa uhdens newarr tezzeht.

* Bet kad arri deefin fa fargatohs, lai grahwi ne-aiskeffe, tad tomehr tas daschu reis notifs, tapehz kohfi waijadfiga leeta, fa no katra gabbala ihpaschu rulli (lantkarti) taifa pehz grahwu tahkuma plattuma, dfikkuma un krittuma, lai warretu weegli to weetu useet, fur waina rohдахs.

Nu jarunna par tahm leetahm, ar fo grahwi pilda. Grahwi warr ar schaggareem, torfu, keegeleem, schkohretahm mahlu lohdehm un afmineem pildihf.

Ar schaggareem un zitteem kohfeem grahwi pildihf naw wiffai labbi, tapehz, fa tahdas leetas ahtri fatruh; til lihds fa pildijums fapuhst, grahwis wairs ne lam negeld un no jauna japilda. Bet kad pawiffam zittu tahdu leetu truhkums buhtu, tad warr nemt eltschana (altschnu) schaggarus jeb schahs sortes zittus kohfus, kas wifs ilgal flapjumâ

isturr. Kohfi un schaggari falki semme jaleef. Wifs labbal irr, kad no schaggareem kuhlfichus taifa, leef weenu us dibbena, tad wehl diwus wirfû, beidschot apfeds winnus ar wellenahm un tad semmi wirfû. Kad zeetus kohfus grihb bruhfeht, ta jafagreesch wianni 4 lihds 5 pehdu garrî un grahwi jaleef us tahdu wihfi, fa daktini us jumta; us kohfeem nahf weena fahrta schaggaru un beidschot fahrta wellenu.

Tannis apgabhatôs, fur torfs dabujams, warr grahwus ar scho pildihf (Torfs irr falkaina wellena, kas iskalteta arri preefsch dedfinafchanas teef bruhfeta.) Kad grahwus ar torfu grihb pildihf, tad wianni ta rohflami, fa appafscha gluschi schauri, tahda mohde, fa kad zirwam fohbus us semmi tur un to no preefchas usfkatta. Torfs arri fa kihlis greefchams un til plats taifams fa grahwis. Bet fcheem torfu kichteem buhs tahdeem buht, fa tee lihds dibbenam negrimst bet no torfa lihds dibbenam 5 zollu ruhme paleef, fur uhdenam tezzeht.

Wehl warr grahwus ar afmineem, kas fadaufiti, fa tohs us schoffejahm gubbâs reds, pildihf, bet ne-effohf wiffai derrigi. Arri ar schkohre tahm mahlu lohdehm grahwus warr peebeht, bet tahdas leetas pee mums naw dabujamas un irr dahrgas; tapehz par to wairaf nerunnafim.

Drenascha.

Par drenaschu fauz to darbu un eeriffeschanu, kad semmi zaur schkohretahm mahlu trubbahm faufu darra. Us wiffadu wihfi drenascha irr ta lehtala leeta, zaur fo semmi warr faufu usturreht. Tapehz fur ween tas geldigs, waijadsetu semmes zaur drenaschu faufinahf.

Ko zaur drenaschu warr panahft.

Zaur drenaschu panahf to, fa:

1) Slapja un aufsta semme, kas uhdeni zauri nelaisch, teef par labbu un augligu semmi darrita. Mahlu- un melna semme irr labbahs sortes semmes bet zaur flapjumu paleef til nederrigas, fa ne fur negeld. Drenascha te noteef us tahdu wihfi, fa trubbas rindas (reises) ween lihdsâ tahlumâ til beefchi teef liktas, zil til ween warr.

2) No tahdahm flapjahm weetahm, fur uhdens appafscha lihdseni us mahlu semmes gull un ar katra deenas-uhdeni zellahs un pehz tam atkal friht, flapjumu warr zaur drenaschu nolaisf.

3) Awotus warr usmelleht un pa semmes appafschus nolaisf, fa wianni zaur flapjumu tihrumam neflahde.

Kahds labbums no drenaschas.

1) Zaur tam, fa pahrejais uhdens nolaisf, tih-rums pawaffarâ ahtrali faufst teef, fa winnu agraf warr apstrahdabt; augfchana un ptaufchana nahf agraf.

2) Arri ruddens darbi neteef zaur flapjumu aiskaweti.

3) Seemas fehja til drihs ne-iskalfi.

4) Mehfli dohd semmei ahtrah un wairaf fpehka.

5) Semmi warr dšikkati art.

6) Waffeju grahwu un waggi mas, jeb pa wiffam newaijaga.

7) Gais zaur tahm trubbaum warr pa semmes appafschu lohdaht, tapeh; sneegs drihs nokuhst un semme faufa teef. Gais pa semmes appafschu loh-dadams darra daud; labbumu, fo wehl ne mas ne-atšihst.

8) Neltihdšens semmes wirfus (tur kalni naw) it ne kahdu flahdi nedarra jo uhdens pa semmes appafschu noteff un wišs semmakas weetas faufas irr.

9) Semme, kam drenascha appafschâ, wiffu karstakâ laikâ ne-iskalst, jo trubbas drehnuma deefgan atleef.

10) Kur drenascha appafschâ, tur kartupeku flim-miba til daud; neflahde un fehja nefaruhf.

11) Ar to uhdenti, kas no trubbaum isteff; warr ptawas appluddinah, zaur kam tur sahle labbati augs.

12) Zaur drenaschu rohdaht diwfarhtigi, arri trihs farhtigi wairaf augtu un winai daud; labbati, nekâ pa preefschu. Kahds semmkohpis jau isprohwejis, fallâ, ka preefsch drenaschas dabujis no sawa lauka 818 rubl. 59 kap.; peh; tam, kad drenascha eerik-teta, 4958 rubl. 99 kap. Tas taf irr leela starpiba.

Kad no schahdas eerikteschanas tahds labbums gaidams, tad gan wiffur, tur til ween geldigs, wai-jabsetu drenaschas eetaisihst, un arri tad scho darbu isdarriht, kad nauda us tam buhtu jaleene; jo ne kur islikta nauda nenahf til ahtri atpaffat kâ no tahdas semmes, kas zaur drenaschu pahrlabbota. Augtu semmê paschi rentneeki nebihstahs, drenaschu eetaisihst, kad arri rentes laiks tiktai 6 gaddus ween garfch buhtu.

Bet drenascha tad til isdohs tahdu labbumu, kad winau pa reisi eeriktesh; fliktu drenascha nedarihs ne kahda labbuma, bet wehl flahdi.

Derrigs irr, kad pee drenaschas naudu taupa; newaijaga ne mas scha darba ar leelu skunsti is-darriht, bet weentefigi; tad tahda eerikte isnahs lehtaki un buhs drohschaka. Bet nebuhs palſchi taupihst; palſcha taupischana buhtu, kad pr. pr. fliktas trubbas par lehtu naudu pirktu, kad trubbas tiftu fekli un nefahrtigi liktas.

Mihktais semmes-kohpeis, laffi schohs rakstos kahdas diwas wai trihs reises, un tad ar Deewa palihgu fataisees us lauku pahrlabboschanas.

Saunnedet par drenaschu tablak.

Taure un Swilpis.

Taure. Deews gauſ! wai jau til agri puſsdeenas maltiti turri?

Swilpis. Schoreis gribbeju druzzin ar sawu wez-zeni eet pastaigatees, jo laiks ittin smuks; deesinn, woi ilgi tahds paliks, tapeh; feewa maltiti agraf

taiffja. Sehdees un haudi mums lihds, fo Deews dewis.

Taure. Baldees, mihktais Swilpi, haudischi gan, un kad jums abbeem ar feewu tas nau pretti, tad eefchu lihds; man atkal scho frechtdeen gribbabs patreektees.

Swilpeene. Nahzeet ween, Taure, mums naw ne kas fo fleppeniba runnah; muhsu walloodu warr katris dširdeht.

Taure. Tad eefchu lihds.

Swilpeene. Kur tad Suhfu fainneeze, tapeh; winna schoreis arri us muhsu puſſi ne-atnahza?

Taure. Behni schodeen tahdi isputtejuschi, tapeh; fuhthja manni weenu paschu.

Swilpis. Deesinn, Tauriht, kâ mums scho seem flahfees, kâ warresim zauri willtees; no semmehm fliktas sinnas ween nahf, ka wiffur buhschoht truhkums.

Taure. Kad us semmehm truhkums, tad, mas falltoht, pee mums dahrsiba. Man arri nahlofchu seem buhs galwas grohsischana, gribbu sawu wezzako behlu fahft ftohlâ laist; redsehs, woi isdohfees.

Swilpis. Lautineem buhs behdu deefgan, ka arri zitteem kahdu maifu gruhthbu warrehs uskraut. Labbi buhtu, kad semmes-laudis jau taggad us tam dohmatu, ka wišs weffels gads wehl preefschâ, kamehr jauna maise nahs, kas dascham warr buht wehl ne eefchta naw.

Taure. Ko palihds behdas un raises; truhkumam un haddam til tad warrehs isbeht, kad jau taggad, fur wehl zil ne zil irr, us tam gahda, ka warretu nelaimet zeffu greest.

Swilpis. Gahda nu gahda, kad mas pee rohfâs.

Taure. Tâ gan irr; bet tatschu truhkumu ilgak isturretu, kad jau taggad us tam dohmatu.

Swilpis. Taws padohms labs, bet us kahdu wiſſi tad warretu no hadda isfargatees?

Taure. Es dohmaju tâ; Jau taggad ruddent buhtu ittin smalki aprekkinams, zil lohpu un zil barihas, zil ehdeju un zil maifes.

Swilpis. Tu us Deewa nemas negribbi palai-stees, tiktai rehkinahst ween dohma; dohma jel arri us Deewu.

Taure. To labpraht gribbu darriht; bet Deews jau tahdu brihnumu taggad nedarra, ka liktu seemâ fallu sahli un rudsus augt. Ko tas lihdssehs, kad par daud; lohpu paturehs un tee til pat nahlam pawaffar haddâ krittih; fo lihdssehs, kad ruddent ar tihru seenu un tihrahm aufahm sirgus barrohs un pawaffarâ ne jumta falmu nebuhs; fo lihdssehs, ruddent tihru rudsu maift ehst, kad pawaffarâ pellowas ween buhs?

Swilpis. Kad truhks, tad eefim pee magazines.

Taure. Labbi gan, kad magazinê, kas irr; bet woi tur buhs til daud; eefschâ, ka pagasts warr, kad gan mas, puſs gaddu istikt?

Swilpis. Tad Tu dohma, ka jau taggad par

to jagahda, kà feenam un ausahm effetus peejaunt un maises milteem — ja fo tur liss klast?

Taure. Kad tas zittadi newarr buht, tad jau taggad us tam jadohma, maiset scho moi to — negribbu fazzicht — pellawas peejaunt, lai baddu naw jamirft.

Smilpis. Deewam schehl, tà gan irr.

Taure. Muischas taf fawu labbibu un falmus ne warrehs weenas paschas fa-ehdinaht, tapehz labbi buhtu, kad fainneeki jau, zil warr, ruddeni pirktu, tad jau usturs lehtals, nekà pawaffarà.

Smilpis. Kad nebuhtu naudas-kahribas tur starpà, tad gan; bet muischas arri dohma: jo wairak naudas eenahk, jo labbak; winnas pataupa labbibu us pawaffaru, fur japirk, moi grihb moi negribb un jamakfa til dauds, zil pagehr.

Taure. Simams, tahdu atrohdahs arri, bet moi tad wiffi tahdi buhs, zitti taf arri us Deewu dohmahs.

Smilpis. Neds tè ta weeta, fur mehs strahdamu us to fungu warram palautees, fa wiansch zilweku firdis ne-apzeetinahs. Bet kà jau fazzichts, lihds pawaffarai gaidiht un tad pirkt tas buhtu leela nerrestiba.

Smilpeene. Man arri tà rahdahs; un kad fainneezes buhtu scho rudden' taupigakas un par stabti masal isdohthu, tad lehtal tiltu zauri. Kad nahls labbaki gaddi, tad jau stabti atkal warr panahkt; wiinna naw sakkis, kas aisffreen, bet nahk patte klast.

Taure. Tà ir; un kad fainneeki — nefalku us wisseem — ruddeni, fur truhkums, nesehdetu pee frohga galdina, tad warr buht isdohthohs, truhkumu dauds mas pahwarreht.

Smilpis. Lai Deews palihds, fa katris apdohmatu, zil gruhthi hads zeest. — Tu wiinnu neddet par pagasta buhschanu fahki runnahk; man laimejabs par scho leetu wahrdu dsirdeht. Augstprahthigeem laudim tas ne mas nepathloht, fa pagasta wezzaki arri par skohlahm kahdu wahrdu drihstloht runnahk.

Taure. Pee tahdeem nesechligeem zilwekeem mehs ne fo ne-isdarrifim. Kad es buhtu skohlmeisteris, tad gan sinnatu, kas jadarra; desmit reis labbak padohthohs sem fawa tautas-brahka, nekà sem tirrinataja, kas gudris fawà muhschà nepaliks. Kad pagasta wezzaki arri daschu reis pahraf darra, kà waijadfigs, tad tomehr tee irr zilweki, kas padohmu grihb un warr peenemt; tur prettileekuli fawà muhschà ne grihb, neds warr.

Smilpis. Lew taifniba; katram tirrinatajam tas darra seelas bailes, kad wiansch neds, fa zittam arri irr gars un sapraschana; jo tad tahdam warra pagallam, un tahds tumshbas mihlotals newarr zittu ar kahjam mihk, tad wiinnam ne kahda preeka

pasaulè wairs naw. Kahda datta tam ar skohlahm? Pats, wehl naw isfkohlejees, jau firmu galwu nesdams, fawus behrnus arri naw mahzjis, kà waijaga, — reds, tahds grihb par Latweeschu skohlahm funks buht. Skahde, fa liffumi atkal tè zittadi runna!

Taure. Lai reij un ruhj zil grihb, kà funs pee kehdehm, es tomehr tizzu, fa pagasta wezzakeem Deews gudribu schinkohs fawu gruhthu ammatu ar prahthu us preekschu strahdakt — tà strahdakt, fa wisseem teem, kam ahda nees un wiinni tadeht brahschahs kà zuhkas ap pakscheem, es falku, fa wisseem teem tiks mutte aisbahsta.

Smilpis. Kas nu tohs septians labbus gaddus warr til drihs aismirft? tas ne-eet, brahl til weegli; kad Tu pa swehtku laiku kahdas trihs deenas ehdi zuhkas galku ar beesu putru, tad jau pehz tam miltu putra lahga nelihdihs. Tà tas irr ar wiffu wirohzihu, kad to saude. Es rohkas us debbesim pazeltu, kad wiffi Latweeschi jau buhtu skohloti, fa warretu us fawahm paschahm kahjam stabweht.

Taure. Moi nebuhtu arr, kad ar skohlahm buhtu jau, kad gan mas, preeksch 50 gaddeem darbojuschees kà taggad. Es pats atminnohs, fa preeksch kahdeem 30 gaddeem til retti ween kahdu warreja atraft, kas latwiffi buhtu prattis A B C usrakstihk. Lai widdu, fur es us semmehm dsihmoju, wehl taggad preeksch pagasta behneem naw skohlas, lai gan liffumi to fenn pawehl. Ka nu dsird, laudis us fawu rohku palikkuschi, buhschoht skohlu buhweht. Moi tahds nau leels nebehdneeks, kad wiansch falka, fa Latweeschi preeksch tahs jaunas buhschanas effoht par jauneem un nemahziteem. Lai jel tas, kas tahdus rakstus isplahka, pats falka, us kahdu wihsi warreja laudis pee galkmas tilt, kad tohs tumshbà usaudsinaja — neween weenu zilweku, bet wiffu zilti?

Smilpis. Bet nu, kad kahds no Latweescheem galwu ween pazell, tad tas irr par agru, — ar ween par agru. Kapehz tad Bruchscheem naw bijis par agru, kas preeksch septin simts gaddeem tahdi pascht nemahziti bij, bet eij nu wiinneem taggad klast! Kas par wihreem! Mehs arri tahdi buhtu, kad azzis septin simts gaddus nebuhtu atseetas bijuschas
S. N.

M u n n a

pee jaunas pagasta-skohlas eeswehtischanas.

Mann' mihl' walf!' Mahzitaj' eelsch faw' runn' mann' gohdaj'; wezz' skohlmeister' mann' gohdaj'. Pasaulig' gohd' man newaig' — bet pelnijs es winn' gan esm' — Amen! —

Th. G. . 1. t.

Athilbedams redaktehrs A. Leitan.

No jensures amwehlehts.

Mhgà, 5. September, 1868.

Drikketis pee biltschu un grammatu-drikketaja G r u s t Platez, Mhgà, pee Behrera hajnijs.